

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

1. Lí do chọn đề tài

Chúng ta đang ở thập kỉ đầu tiên của thế kỉ XXI với sự thay đổi cơ bản cơ cấu xã hội để tiếp thu một nền văn minh phát triển cao, đó là nền văn minh trí tuệ, trong đó con người đứng ở vị trí trung tâm. Trong nền văn minh ấy trình độ khoa học phát triển cao cùng với sự bùng nổ thông tin, đòi hỏi con người phải có những phẩm chất nhân cách phù hợp, đặc biệt phải tích cực nhận thức để cải tạo thế giới, cải tạo chính mình. Giáo dục mầm non là khâu đầu tiên trong hệ thống giáo dục quốc dân. Đây là khâu quan trọng đặt nền móng cho sự phát triển nhân cách toàn diện của trẻ và cho trẻ bước vào học phổ thông.

Việc hình thành các biểu tượng toán học cho trẻ mầm non có một vai trò to lớn. Dạy toán cho trẻ không nhằm đào tạo cho trẻ những nhà toán học, mà nhằm phát triển ở trẻ khả năng nhanh nhạy, trí thông minh, sự phán đoán phân tích, so sánh tổng hợp. Giúp trẻ có được những kiến thức sơ đẳng về tập hợp con số, phép đếm, về kích thước hình dạng, khả năng định hướng không gian. Đặc biệt hơn đối với trẻ 5 tuổi việc hình thành biểu tượng toán sơ đẳng là một nội dung quan trọng bổ sung vào hành trang cho trẻ khi bước vào tuổi học trò và góp phần quan trọng vào việc hình thành và phát triển toàn diện nhân cách cho trẻ.

Môn toán là môn học rất khô khan và cứng nhắc . Các tiết học toán đặc biệt là tiết học hình thành các biểu tượng về số lượng, con số và phép đếm thường lặp đi lặp lại nhiều lần các tiết học có nội dung giống nhau, chỉ khác về số lượng là 5,6,7,...10. Cho nên nếu ta chỉ tập trung vào kiến thức dạy trẻ theo đúng các bước , nếu lặp lại khi học trẻ thường rất nhanh chán sẽ không thu hút được sự chú ý của trẻ.

Hiệu quả của việc hình thành các biểu tượng toán học sơ đẳng cho trẻ mầm non , không chỉ phụ thuộc vào việc xây dựng hệ thống các biểu tượng toán học cần hình thành cho trẻ mà còn phụ thuộc vào phương pháp, biện pháp tổ chức các hoạt động mà trọng tâm là các “tiết học toán” cho trẻ ở trường mầm non. Làm thế nào để cho trẻ tiếp thu kiến thức một cách tự nhiên không bị gò ép phù hợp với sự nhận thức và đặc điểm tâm sinh lý của trẻ ở lứa tuổi này là : “Học mà chơi, chơi mà học”

Nhận thức được tầm quan trọng đó tôi đã tập trung nghiên cứu, tìm tòi để tìm ra **“Một số biện pháp gây hứng thú cho trẻ 5-6 tuổi trong việc hình thành các biểu tượng toán sơ đẳng”**

2. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở nghiên cứu sự hứng thú của trẻ Mẫu giáo lớn, qua đó đề xuất một số biện pháp gây hứng thú cho trẻ mẫu giáo lớn trong việc hình thành các biểu tượng toán sơ đẳng.

3. Thời gian – địa điểm nghiên cứu

* Thời gian

Nghiên cứu thu thập tài liệu, tìm hiểu thực tế về khả năng tiếp thu và sự hứng thú của trẻ trong việc nắm bắt kiến thức toán học trong thời gian từ 9/2019 đến tháng 4/2020 hoàn thành.

* Địa điểm

Trong khuôn khổ của đề tài, tôi chỉ tập trung nghiên cứu và áp dụng một số biện pháp giúp trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi lớp mẫu giáo A4 Trường mầm non Thanh Xuân Trung – quận Thanh Xuân – Hà Nội.

4. Đối tượng nghiên cứu

- Đối tượng nghiên cứu của đề tài này là học sinh lớp mẫu giáo lớn A4 – trường mầm non Thanh Xuân Trung

5. Phạm vi nghiên cứu

- Phạm vi nghiên cứu là học sinh (5-6 tuổi) trường mầm non Thanh Xuân Trung

6. Khảo sát điều tra thực trạng:

- Kết quả khảo sát đánh giá trẻ đầu năm:

- Tổng số trẻ được đánh giá: 45 trẻ

TT	Nội dung	Kết quả			
		Đạt		Chưa đạt	
		Số trẻ	%	Số trẻ	%
1	Trẻ xác định được vị trí trong không gian	17/45	38	28/45	62
2	Trẻ biết cách so sánh	19/45	42	26/45	58
3	Trẻ biết tách gộp trong phạm vi 10	15/45	31	30/45	69
4	Trẻ nắm bắt được bài giảng của giáo viên	14/45	33	31/45	67

II. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

1. Cơ sở lý luận

Hình thành các biểu tượng toán học sơ đẳng cho trẻ mầm non là một nội dung quan trọng góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục mầm non. Hiệu quả của việc hình thành các biểu tượng toán học cho trẻ mầm non không chỉ phụ thuộc vào việc xây dựng hệ thống các biểu tượng toán học cần hình thành cho trẻ mà còn phụ thuộc vào phương pháp, biện pháp tổ chức các hoạt động mà trọng tâm là tiết học toán cho trẻ ở trường mầm non.

Những biểu tượng toán học sơ đẳng được hình thành ở trẻ em là kết quả của việc trẻ nắm những kiến thức qua các hoạt động khác nhau trong cuộc sống hàng ngày và là kết quả của việc dạy học có định hướng trên hệ thống các tiết học toán với trẻ. Chính những kiến thức, kỹ năng toán học sơ đẳng mà trẻ nắm được là phương tiện để phát triển tư duy toán học cho trẻ và góp phần thực hiện giáo dục toàn diện nhân cách trẻ.

Trong quá trình dạy học cho trẻ ở trường mầm non chúng ta phát triển ở trẻ khả năng nhận biết thế giới xung quanh, khả năng phân tích các dấu hiệu, nhận biết các tính chất, các mối quan hệ của các sự vật hiện tượng xung quanh trẻ, phát triển ở trẻ hứng thú quan sát, hình thành các thao tác trí tuệ, các biện pháp của hoạt động tư duy, qua đó tạo ra những điều kiện bên trong để dẫn dắt trẻ tới những hình thức mới của trí nhớ, của tư duy và tưởng tượng

Trong quá trình hình thành các biểu tượng toán học sơ đẳng cho trẻ, giáo viên giữ vai trò chủ đạo, là người tổ chức, hướng dẫn, điều khiển hoạt động có mục đích học tập của trẻ. Việc tổ chức dạy trẻ đúng lúc và phù hợp với đặc điểm, lứa tuổi cho trẻ đóng vai trò quan trọng đối với sự phát triển trí tuệ cho trẻ mầm non. Thông qua quá trình dạy học như vậy, trẻ sẽ nắm được những kiến thức sơ đẳng về tập hợp con số, phép đếm, về kích thước và hình dạng các vật, trẻ biết định hướng trong không gian và thời gian, trẻ nắm được phép đếm, phép đo độ dài của các vật bằng các thước đo ước lệ,...vv

Các “tiết học toán” với trẻ còn có vai trò đặc biệt trong sự phát triển hứng thú và những kỹ năng nhận biết cho trẻ. Sự hứng thú của trẻ chính là thái độ tích cực với thế giới xung quanh của những hiện tượng. Có cố gắng vượt qua giới hạn của những điều đã biết. Nó còn thể hiện ở sự luôn cố gắng mở rộng sự hiểu biết và ứng dụng nó một cách sáng tạo vào những mục đích mang tính lý luận và

thực hành. Sự hứng thú của trẻ thể hiện ở sự thích thú tích cực nhận thức, thực hiện các nhiệm vụ khác nhau, nhiệm vụ của nhà sư phạm trước tiên là tạo sự hứng thú cho trẻ để phát huy một cách cao nhất tính tích cực nhận thức cho trẻ.

2. Cơ sở thực tiễn

2.1. Thuận lợi

- Năm học 2019 -2020 được sự quan tâm , tạo điều kiện của các cấp lãnh đạo trường mầm non Thanh Xuân Trung, phòng GDĐT và chính quyền địa phương , nhà trường đã tạo dựng được 13 lớp học khang trang, phòng học sạch sẽ, có đầy đủ các tiện nghi cần thiết đồ dùng đồ chơi tương đối đầy đủ phục vụ cho việc học tập và vui chơi của trẻ.

- Lớp học luôn nhận được sự quan tâm của ban giám hiệu nhà trường đầu tư cơ sở vật chất như mua sắm bộ toán, lô tô toán cho các cháu.

- Hàng năm chúng tôi được học lớp bồi dưỡng trong hè và dự các buổi chuyên đề của phòng, của trường bạn và nhà trường tổ chức. Đó cũng là điều kiện để tôi được học tập, củng cố thêm kiến thức phục vụ tiết dạy của mình.

- Mỗi giáo viên đều có kế hoạch giảng dạy các môn học và các hoạt động rất cụ thể ngay từ đầu năm học

- Đối với phụ huynh môn toán là một trong môi quan tâm hàng đầu, họ luôn mong muốn con em học tốt môn toán.

2.2. Khó khăn

- Phụ huynh ở lớp phần lớn là làm công chức , kinh doanh, cán bộ ,... với nhiều công việc bận rộn nên ít có thời gian để kèm cặp các cháu học.

- Đầu năm học lớp tiếp nhận khoảng 30% số cháu mới, các cháu này chưa được học qua các lớp mẫu giáo tại trường công lập, do đó trẻ chưa có những nề nếp và thói quen trong các hoạt động ở lớp. Đặc biệt trẻ bị thiếu hụt kiến thức rất nhiều. Đây cũng là một trong những khó khăn khi giáo viên truyền thụ kiến thức cho trẻ. Đặc biệt là môn toán, có tiết kiến thức theo chương trình là tiết ôn luyện, nhưng đối với những cháu mới thì lại là dạy kiến thức hoàn toàn mới.

- Giáo viên còn khá thụ động trong việc sử dụng phương pháp đổi mới lấy trẻ làm trung tâm để hướng dẫn các cháu trong các tiết toán , vẫn còn nhiều giáo viên áp dụng phương pháp cũ vào tiết dạy do đó không gây được hứng thú cho trẻ.

3. Nội dung vấn đề nghiên cứu

3.1. Thực trạng

Tôi rất quan tâm đến việc dạy toán cho các cháu , soạn bài đầy đủ trước khi lên lớp, trên lớp tôi dạy đúng thời gian biểu, không cắt xét giờ dạy, các bài được dạy đúng theo kế hoạch chuyên môn, có đồ dùng trực quan. Tôi dạy theo đúng phương pháp bộ môn. Qua khảo sát cho thấy kết quả như sau:

- Các cháu chưa tập trung học
- Cháu nắm bắt được 60% bài giảng
- Nhất là việc trẻ xác định vị trí trong không gian rất kém
- Trẻ biết cách so sánh khoảng 40%

*** Nguyên nhân của thực trạng**

Khả năng hứng thú và tính tích cực của trẻ chưa được phát huy và kết quả trẻ nắm kiến thức còn thấp , tôi thấy do một số nguyên nhân sau:

- Do chưa tạo ra được môi trường toán học cho trẻ
- Chưa có nhiều đồ dùng đẹp và mới lạ
- Chưa gây được sự tập trung chú ý tạo hứng thú cho trẻ trong quá trình dạy.
- Chưa có nhiều trò chơi mới

Toán học là một môn học rất quan trọng , nhất là trẻ bước vào tiểu học, nó giúp trẻ có được những kiến thức nhất định để tiếp thu kiến thức ở bậc học tiếp theo. Chính điều này là tôi trăn trở suy nghĩ làm thế nào để khắc phục tình trạng trên. Tôi đã suy nghĩ tìm ra một số biện pháp gây hứng thú cho trẻ trong việc hình thành các biểu tượng toán sơ đẳng.

3.2. Một số biện pháp gây hứng thú cho trẻ làm quen với toán

Biện pháp 1: Tạo môi trường toán học cho trẻ

*** Tạo môi trường lớp học xung quanh trẻ**

Một môi trường học tập tốt có hiệu quả là một môi trường gây hứng thú cho trẻ, phát huy được trí tưởng tượng, sáng tạo cho trẻ , chính vì vậy tôi luôn cố gắng tạo ra nhiều đồ dùng , đồ chơi hấp dẫn trang trí xung quanh lớp.

Chúng ta biết rằng trẻ nhỏ luôn yêu thích cái đẹp, trí tưởng tượng của trẻ là vô cùng phong phú do vậy môi trường học tập xung quanh trẻ là một yếu tố cực kỳ quan trọng kích thích đưa trẻ tư duy và sáng tạo, ta cần tạo cho trẻ một tâm lý thật thoải mái, coi lớp học như ngôi nhà thân yêu của mình và trong ngôi nhà đó trẻ được tham gia dọn dẹp, trang trí, sáng tạo theo ý mình, chính vì vậy tôi đã khuyến khích trẻ sưu tầm đồ chơi , tranh ảnh để trang trí lớp học theo chủ đề.

Tôi xây dựng góc toán phong phú, nhiều chủng loại bài tập , sắp xếp đồ chơi gọn gàng. Đồ chơi luôn để ở tư thế “mở” để kích thích trẻ hứng thú tham gia hoạt động ; đồ dùng đồ chơi phải đảm bảo thuận tiện cho thao tác sử dụng , được sắp xếp sao cho dễ lấy, dễ cất và đặc biệt có thể sử dụng vào các môn học và các hoạt động khác. Góc toán phải được bố trí thật nổi bật, đẹp mắt , vừa đảm bảo tính thẩm mỹ, vừa đảm bảo tính chính xác.

- Các đồ dùng đồ chơi trong góc toán được phân chia thành từng mảng riêng biệt
- Số lượng
- Hình khối
- Không gian

* Tận dụng môi trường toán học ở mọi lúc mọi nơi

Chúng ta không chỉ tạo môi trường toán học cho trẻ ở trong lớp mà còn tạo cho trẻ bất kỳ thời điểm nào có thể. Toán học không phải là cái gì đó thật cứng nhắc khô khan, chỉ là số, là hình mà toán học có thể là bất cứ thứ gì xung quanh trẻ.

Ví dụ : Khi cho trẻ đi tham quan, đi dạo ta có thể hỏi trẻ “ Có bao nhiêu luống rau, có bao nhiêu cái cây, luống rau này có hình gì, quả này có dạng hình gì,...vv hoặc khi đến giờ ăn trẻ xếp thìa và khăn vào khay cho mỗi bàn, trẻ phải biết lấy đủ số thìa số khăn cho mỗi bàn, như thế trẻ đã biết sắp xếp tương ứng 1-1, ta có thể tận dụng mọi cơ hội để có thể hình thành các biểu tượng về toán cho trẻ

Ví dụ : Khi hoạt động góc bán hàng , khi trẻ đi mua hàng và bán phải đếm số hàng, đưa số tiền đúng với yêu cầu của người bán. Ở góc xây dựng yêu cầu trẻ xây mô hình ngôi nhà của bé , yêu cầu phía trước ngôi nhà có gì , phía sau có gì,...vv . Môi trường toán học cho trẻ là rất phong phú , nếu chúng ta biết tận dụng vào toán học cho trẻ thì rất có hiệu quả, trẻ vừa học vừa chơi , trẻ học mà không biết mình đang học.

Thông thường thì những hành động thoải mái và có tính khám phá đối với trẻ sẽ không đảm bảo cho việc học và việc nhận thức sâu các khái niệm , ta phải tạo điều kiện thuận lợi để tạo môi trường , khuyến khích môi trường tư duy toán học ta cần nhận thức được điều gì cho trẻ muốn học . John Holt đã nói “ Khi chúng ta kích thích sự khát khao khám phá, để nhận thức cái mới của trẻ và dành được quyền kiểm soát nó, không cố gắng bắt buộc trẻ phải nhanh hơn và hơn nữa khi trẻ đã sẵn sàng, thì cả thầy và trò đều cảm thấy thoải mái và tạo được nhiều tiến bộ”.

Biện pháp 2: Sáng tạo linh hoạt thay đổi hình thức trong việc hình

thành các biểu tượng toán học cho trẻ.

Trẻ nhỏ không học các khái niệm toán học bằng cách học vẹt hay bằng các quy tắc. Trẻ được khuyến khích trong quá trình học, biết tìm kiếm các chuẩn mực. Giải quyết các vấn đề nếu ta chỉ đơn thuần dạy trẻ xác định vị trí trong không gian, nhận biết hình khối, đếm, so sánh, thêm bớt, chia theo hình thức thông thường, một số tiết học về số lượng nội dung lặp đi lặp lại như thế sẽ rất nhàm chán và đơn điệu, cứng nhắc, sự hứng thú của trẻ sẽ giảm đi, do vậy ta cần có sự linh hoạt thay đổi các hình thức tiết học để trẻ học không nhàm chán.

*** Gây hứng thú cho trẻ ở phần giới thiệu bài**

Trong tiết học toán, việc sử dụng lời nói đầu, dẫn dắt vào bài mới lạ, gây ấn tượng, thì mới thu hút sự chú ý của trẻ, làm cho trẻ hứng thú, tinh thần thoải mái khi học.

Ví dụ : Dạy bài khối vuông, khối chữ nhật, khối cầu, khối trụ. Phần giới thiệu bài tôi nói “ Các cầu thủ bóng đá của lớp ta vừa đi thi đấu về, sau đây là lễ trao giải”. Tiếng nhạc nổi lên, hai đội đi ra vẫy tay. Giải quả bóng vàng được trao cho cầu thủ A, các cháu thấy bạn A nhận được quả bóng như thế nào? Vào giờ học xung quanh chủ đề thể thao, cho trẻ xếp gôn bằng các khối và tập đá bóng bằng các khối cầu. Trẻ rất hứng thú chơi nhưng không biết mình đang học một tiết về các khối. Hoặc ta dạy bài khối vuông, khối chữ nhật trong chủ đề ngành nghề, giới thiệu cho trẻ về nghề xây dựng dẫn trẻ đi thăm quan một số công trình xây dựng bằng các khối,...vv

Ví dụ : Khi dạy trẻ biết tạo nhóm 6 đối tượng, nhận biết chữ số 6 ở chủ đề “bản thân”. Tôi đã nghĩ ra chủ đề xuyên suốt giờ học đó là “sinh nhật búp bê tròn 6 tuổi”. Mở đầu tiết dạy trong tiếng nhạc “Chúc mừng sinh nhật” các cháu được lên đốt nến và thổi nến, nói những lời chúc mừng sinh nhật có ý nghĩa, trẻ được đếm số nến, tặng quà cho búp bê. Sau đó trẻ sẽ được bày cỗ sinh nhật búp bê theo yêu cầu của cô là sắp xếp mỗi một đĩa là 6 bánh hoặc 6 kẹo. Như vậy trẻ được đếm và biết tạo nhóm 6 đối tượng một cách rất thích thú. Việc đặt ra các tình huống có vấn đề để cô và trẻ cùng giải quyết sẽ gây cho trẻ được trí tò mò và thích thú.

*** Chọn chủ đề và dạy tích hợp theo chủ đề**

Quá trình tổ chức tiết học cần phải lồng ghép chủ điểm một cách xuyên suốt từ phần vào bài đến phần kết thúc giữa các nội dung trong bài cần có sự chuyển tiếp, lồng chủ đề một cách nhẹ nhàng, hoặc bằng những câu chuyện hấp

dẫn lối cuốn trẻ, giúp trẻ tiếp thu khiến thức một cách tự nhiên.

Ví dụ 1 : Dạy trẻ xác định phía trên, phía dưới, phía trước, phía sau của đối tượng khác. Tôi chọn đối tượng xác định là con voi , bằng câu chuyện kể về chú voi , cho trẻ đi thăm Tây Nguyên một vùng đất hùng vĩ của đất nước , nơi có nhiều các chú voi sinh sống. Trên đường đi phải đi qua nhiều nơi khác nhau , mỗi vùng quê có những phong cảnh những trò chơi khác nhau. Đến mỗi nơi đều có đối tượng để trẻ xác định các hướng cơ bản của đối tượng đó. Ngoài ra còn có nhiều trò chơi dân gian ví dụ như trò chơi “mỡ làng mỡ xóm “. Cô hoặc một trẻ làm người đi rao mỡ . Vừa gõ mỡ vừa đọc:

“Chiềng làng chiềng chạ
Thượng hạ tây đông
Nếu là đàn ông
Đứng ra phía trước
Nếu là con gái đứng ra phía sau”
“Áy là mỡ xóm
Mỡ làng là tôi
Thấy tôi đứng này
Con trai bên trái
Con gái bên phải
Nhanh chân lên nào”

Sau khi người giao mỡ đọc xong từng vế thì trẻ trai và trẻ gái đứng đúng vào vị trí người giao mỡ yêu cầu. Tiếp theo là cô phải đặt các câu hỏi để trẻ trả lời xem trẻ đang đứng ở vị trí nào của người giao mỡ.

Trẻ được đi chơi nhiều nơi , được ngắm phong cảnh quê hương đất nước vừa được chơi trò chơi . Như vậy trẻ rất thích , tích cực tham gia vào các hoạt động giúp cho tiết học được hiệu quả

Ví dụ 2 : Khi dạy trẻ bài do các đối tượng thuộc chủ đề “ Phương tiện giao thông” thay vì chuẩn bị cho trẻ 3 băng giấy để đo , tôi đã chuẩn bị cho mỗi trẻ một bức tranh có vẽ 3 đoạn đường dài ngắn khác nhau. Thay cho các chữ số tôi đã vẽ hình 3 chiếc ô tô có gắn các chữ số tương ứng với số lần đo ở các đoạn đường.

Cô giới thiệu dẫn dắt để cháu thực thành đo . Các bác tài xế ở nơi xa đến chưa thạo đường đi , các bác phải tìm được con đường có độ dài số lần đo bằng chữ số ở xe của các bác. Các cháu có muốn giúp các bác tìm đường đi

không? Chúng mình phải làm thế nào để xe đi đúng đường (phải đo) . Thế là trẻ bắt đầu đo một cách rất thích thú. Khi đo xong trẻ nói kết quả và tìm chiếc xe có chữ số tương ứng với số lần đo ở con đường đó đặt vào đúng con đường đó . Rồi xuyên suốt bài học các cháu được đo chiều dài đoàn tàu bằng bàn chân của mình. Rồi treo cờ chuẩn bị cho hội thi “Bé với an toàn giao thông” trong cả một giờ học các cháu rất thích thú , hồ hởi. Cáo đang học mà như được chơi.

Biện pháp 3: Sáng tạo một số trò chơi nhằm ôn luyện, củng cố kiến thức cho trẻ

Với trẻ lứa tuổi mẫu giáo , chơi là hoạt động chủ đạo , hoạt động chơi quyết định sự hình thành, phát triển tâm lý và nhân cách cho trẻ. Chơi là một hoạt động độc lập , tự do, tự nguyện của trẻ mẫu giáo. Qua trò chơi trẻ rèn luyện được tính độc lập của mình. Tính sáng tạo của trẻ cũng được thể hiện rõ nét trong hoạt động chơi. Mầm mống sáng tạo của trẻ bắt đầu được thể hiện trong các hoạt động chơi. Ngoài tính sáng tạo còn thể hiện khi trẻ biết phối hợp các biểu tượng đã biết vào các trò chơi và tự mình điều khiển chúng.

Trò chơi đối với trẻ nhỏ luôn chiếm một vị trí quan trọng trong các công trình nghiên cứu, phương pháp giáo dục thuận lợi nhất là thông qua trò chơi. Trò chơi toán học là một trong những phương tiện dạy học, nhằm thúc đẩy sự hình thành những biểu tượng toán học , nó tạo điều kiện và tình huống để trẻ áp dụng những kiến thức đã học được của mình , trẻ học cách nắm vững kiến thức và sử dụng chúng trong những tình huống khác nhau, vì vậy mà kiến thức của trẻ được củng cố.

Trò chơi toán học là một dạng của trò chơi học tập . Trẻ phải giải quyết nhiệm vụ học tập dưới hình thức chơi nhẹ nhàng , thoải mái , làm trẻ dễ dàng vượt qua những khó khăn trở ngại nhất định. Trẻ tiếp nhận nhiệm vụ học tập như nhiệm vụ chơi, do đó tính tích cực của hoạt động nhận thức trong lúc chơi được nâng cao. Trong một chừng mực nào đó , trò chơi học tập vừa là phương tiện dạy học, vừa là hình thức dạy cho trẻ . Trò chơi học tập được sử dụng trong quá trình dạy học nhằm tích cực hóa hoạt động nhận thức cho trẻ.

Chính vì vậy trong các tiết toán và các hoạt động khác tôi luôn cố gắng suy nghĩ sáng tạo ra một số trò chơi mới để áp dụng vào giờ học nhằm thay đổi hoạt động chống sự nhàm chán nản, mệt mỏi, làm cho trẻ có hứng thú hoạt động.

* Trò chơi 1 : “Câu cá” (Chủ đề thế giới động vật)

Chuẩn bị: Mỗi tổ cần 1 cần câu có móc câu , 10 con cá, trên miệng mỗi con có làm vòng tròn để trẻ câu

Luật chơi : Trẻ phải nhảy qua các con suối (số con suối tương ứng với số lượng cần dạy trẻ , ví dụ : 5,5,7,...10) không dẫm vào vạch và câu được cá bỏ vào giỏ. Nếu dẫm vào vạch phải quay trở lại.

Cách chơi : Chia lớp làm 2 (hay 3) đội tùy ý, số trẻ bằng nhau . Lần lượt từng trẻ phải nhảy qua các con suối(ví dụ bài số 8 thì 8 con suối) . Sau đó cầm cần câu, câu cá bỏ giỏ. Cứ như vậy bạn này về , bạn khác tiếp tục lên , trong thời gian một bản nhạc , đội nào câu được nhiều cá là thắng cuộc.

*Trò chơi 2 : “Nghe âm thanh tạo số lượng”

Mục đích trò chơi

- Trẻ đếm số lượng trong phạm vi 10
- Trẻ được vận động cơ thể
- Luyện tai nghe cho trẻ

Cách tiến hành :Tùy theo chủ đề tôi lựa chọn các hoạt động và âm thanh hợp lý, cho trẻ đếm sau đó trẻ làm lại động tác theo số lượng âm thanh do cô tạo ra hoặc trẻ gõ số tương ứng

Ví dụ :

- Chủ đề ngành nghề tôi chọn tiếng và động tác đóng đinh của bác thợ mộc
- Chủ đề thế giới động vật cô giả làm tiếng kêu một số con vật cho trẻ đếm sau đó bắt chước lại
- Chủ đề giao thông cho trẻ đếm tiếng còi xe,...vv

* Biện pháp 4: Ứng dụng công nghệ thông tin, lồng ghép trò chơi vào dạy trẻ “làm quen với toán”

Xã hội ngày càng văn minh hiện đại , trình độ khoa học phát triển cao cùng với sự bùng nổ thông tin việc áp dụng công nghệ thông tin vào giảng dạy đã trở thành một yêu cầu đối với các cấp học. Đối với cấp học mầm non việc áp dụng công nghệ thông tin vào trong giảng dạy là hết sức cần thiết. Một phần thay đổi không khí lớp học , tạo cho trẻ tâm thế thoải mái, gây hứng thú cho trẻ trong việc tiếp thu kiến thức . Một phần bước đầu cho trẻ làm quen với công nghệ thông tin.

Trong việc hình thành các biểu tượng toán sơ đẳng cho trẻ, tùy theo chủ đề và yêu cầu của nội dung bài dạy ; kiến thức cần truyền đạt cho trẻ, tôi đã

dùng một số phần mềm có tính năng chơi game toán học phù hợp cho trẻ chơi như “Kitsmat”, “Bé học toán”, “Monkey Math”. Những phần mềm này có thể dễ dàng tìm trên các kho ứng dụng của di động .

III. KẾT LUẬN VÀ NHỮNG KIẾN NGHỊ

1. Kết quả đạt được:

Sau khi vận dụng các biện pháp trên vào trong tổ chức các hoạt động dạy hình thành các biểu tượng toán sơ đẳng, tôi nhận thấy trẻ rất hứng thú tích cực tham gia vào các hoạt động, nắm bắt kiến thức nhanh và ghi nhớ được lâu hơn.

- Trẻ biết sử dụng và tương tác đồ vật như sờ, nhìn, xoay, chỉ tay hoặc ước lượng bằng mắt để xác định vị trí trong không gian của đối tượng trong không gian.
- Xác định các hướng chính xác
- Trẻ biết so sánh ngắn hơn , dài hơn
- Mạnh dạn, tự tin, biết hợp tác với bạn chơi.
- Qua khảo sát,kết quả đạt được như sau:

TT	Nội dung	Đầu năm				Cuối năm			
		Đạt		Chưa đạt		Đạt		Chưa đạt	
		SL	%	SL	%	SL	%	SL	%
1	Trẻ xác định được vị trí trong không gian	17/45	38	28/45	62	39/45	88	6/45	12
2	Trẻ biết cách so sánh	19/45	42	26/45	58	35/45	78	10/45	22
3	Trẻ biết tách gộp trong phạm vi 10	15/45	31	30/45	69	30/45	72	15/45	28
4	Trẻ nắm bắt được bài giảng của giáo viên	14/45	33	31/45	67	34/45	77	11/45	23

2. Kết luận:

Toán học rất cần thiết trong mọi lĩnh vực của cuộc sống. Chương trình toán học ở trường mầm non góp phần hình thành các biểu tượng toán học cho trẻ, là những kiến thức tiền khoa học, trang bị cho trẻ những kỹ năng cụ thể nhằm giúp

trẻ có bước đầu thực hành định hướng trong các mối quan hệ toán học. Nội dung, phương pháp, biện pháp trong tiết dạy sẽ làm tăng hứng thú học tập của trẻ đặc biệt là phương pháp trò chơi, làm cho việc học của trẻ trở lên thoải mái nhẹ nhàng hơn.

Giáo viên cần chú trọng quan tâm đến hứng thú của trẻ , trẻ có hứng thú học tập thì mới tiếp thu kiến thức một cách dễ dàng. Chính vì vậy tạo hứng thú cho trẻ là một vấn đề rất quan trọng và cần thiết, điều này không phải việc làm đơn giản mà các nhà giáo dục cần có sự tư duy , tìm tòi , cần phải dành thời gian và sự sáng tạo cần cho trẻ những gì tốt đẹp nhất trong điều kiện có thể. Một điều quan trọng nữa là cần tạo điều kiện để trẻ thể hiện trình độ học tập, sáng tạo, sáng kiến của mình trong việc tìm ra những biện pháp nhằm giải quyết nhiệm vụ nhận thức.

Trên đây là một vài sáng kiến nhỏ của tôi nhằm góp phần nâng cao chất lượng hình thành các biểu tượng toán cơ bản cho trẻ mẫu giáo 5-6 tuổi. Kính mong hội đồng xét duyệt nhà trường, phòng giáo dục đào tạo Thanh Xuân xem , góp ý để đề tài nghiên cứu của tôi đạt kết quả cao hơn nữa

3. Khuyến nghị và đề xuất:

- Mong các cấp lãnh đạo đầu tư thêm cơ sở vật chất cho các lớp
- Tạo điều kiện cho giáo viên được dự giờ ở các trường bạn , các đồng nghiệp cùng trường để cùng tao đổi kinh nghiệm giảng dạy
- Mở thêm lớp học bồi dưỡng công nghệ thông tin để giáo viên được tiếp cận với công nghệ thông tin, từ đó ứng dụng vào bài giảng

Trên đây là một vài kiến nghị nhỏ của tôi nhằm nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ . Rất mong được các cấp lãnh đạo quan tâm , giúp đỡ.

Hà Nội, ngày 24 tháng 4 năm 2020

Người viết

Tôi xin cam đoan đây là SKKN của mình viết không sao chép nội dung của người khác.

Lê Thị Dung

PHỤ LỤC

**PHIẾU ĐIỀU TRA THỰC TRẠNG
TRƯỚC KHI THỰC HIỆN GIẢI PHÁP, SÁNG KIẾN**

Đề tài: Một số biện pháp giúp gây hứng thú cho trẻ 5-6 tuổi trong việc hình thành các biểu tượng toán sơ đẳng

Họ và tên bé: ..... Lớp: MGL A4

Trường: Mầm non Thanh Xuân Trung

Lứa tuổi: 5- 6 tuổi

Nội dung điều tra như sau:

TT	Nội dung	Kết quả	
		Đạt	Chưa đạt
1	Trẻ xác định được vị trí trong không gian		
2	Trẻ biết cách so sánh		
3	Trẻ biết tách gộp trong phạm vi 10		
4	Trẻ nắm bắt được bài giảng của giáo viên		

Hà Nội, ngày tháng năm 20

NGƯỜI ĐIỀU TRA

Lê Thị Dung

**PHIẾU ĐIỀU TRA THỰC TRẠNG
SAU KHI THỰC HIỆN GIẢI PHÁP, SÁNG KIẾN**

Đề tài: Một số biện pháp giúp gây hứng thú cho trẻ 5-6 tuổi trong việc hình thành các biểu tượng toán sơ đẳng

Họ và tên bé: ..... Lớp: MGL A4

Trường: Mầm non Thanh Xuân Trung

Lứa tuổi: 5- 6 tuổi

Nội dung điều tra như sau:

TT	Nội dung	Kết quả	
		Đạt	Chưa đạt
1	Trẻ xác định được vị trí trong không gian		
2	Trẻ biết cách so sánh		
3	Trẻ biết tách gộp trong phạm vi 10		
4	Trẻ nắm bắt được bài giảng của giáo viên		

Hà Nội, ngày tháng năm 20

NGƯỜI ĐIỀU TRA

Lê Thị Dung

ỦY BAN NHÂN DÂN QUẬN THANH XUÂN
TRƯỜNG MẦM NON THANH XUÂN TRUNG

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

“Một số biện pháp gây hứng thú cho trẻ 5 -6 tuổi trong việc hình thành các biểu tượng toán sơ đẳng”

Lĩnh vực : Giáo dục mẫu giáo
Cấp học : Mầm non
Tên Tác giả : Lê Thị Dung
Đơn vị công tác : Trường mầm non Thanh Xuân Trung
Chức vụ : Giáo viên

Năm học: 2019 – 2020

